SWV Dordrecht

Ondersteuningsplan 2022-2026

"Samen zijn wij SWV Dordrecht"

Voorwoord: Samen zijn wij SWV Dordrecht

Elk kind heeft recht op goed onderwijs. Daar zetten ouders, leerkrachten/docenten en andere professionals zich elke dag samen voor in. Passend onderwijs is niets anders dan goed onderwijs. Ook als een kind (om welke reden dan ook) extra ondersteuning nodig heeft. In Dordrecht zorgen wij ervoor dat ieder kind het beste onderwijs krijgt dat het verdient.

Op weg naar inclusiever onderwijs
Voor u ligt het ondersteuningsplan van Samenwerkingsverband Primair Onderwijs/Voortgezet Onderwijs Dordrecht voor 2022-2026. In dit plan beschrijven we hoe we in deze periode passend onderwijs in onze regio verder vorm gaan geven. We beginnen niet helemaal opnieuw, we bouwen voort op wat goed gaat en verbeteren wat nog niet goed gaat. We zullen ons verder richten op de ontwikkeling van onze visie, organisatie inrichting met bijbehorende taken en rollen en het versterken van de basisondersteuning. Deze nieuwe koers zetten we in aan de hand van zes speerpunten. Samen gaan we op weg naar inclusiever onderwijs.

Terugblikken en vooruit kijken
Ieder jaar maken we een bijlage bij dit plan. Hierin beschrijven we de resultaten (van het voorgaande jaar) en doelstellingen (voor het komende jaar) voor (onderwijs)professionals. Zo zorgen we ervoor dat we ieder jaar kunnen reflecteren en nieuwe, concrete stappen zetten.

We doen het samen
In passend onderwijs heeft iedereen een rol: het schoolbestuur, de professional, ouders, jeugdhulp en het samenwerkingsverband. Samen bereik je meestal meer dan alleen. Resultaat telt! In het voortraject hebben we verschillende panelgesprekken georganiseerd met ouders, leerlingen, stakeholders en professionals. Ook met de ALV is uitgebreid gesproken over de opbrengsten van alle gesprekssessies om tot een koers te komen. In een periode met veel beperkingen vanwege het Coronavirus, zijn we er toch in geslaagd om met digitale bijeenkomsten een breed veld aan belanghebbenden te betrekken bij de totstandkoming van het nieuwe ondersteuningsplan. Graag wil ik iedereen bedanken voor deze inzet. Dat geldt in het bijzonder voor de leden van de procesgroep en Joris Elbers die ons vanuit Perspectief op School heeft begeleid bij de totstandkoming van dit plan. Met trots kijken we dan ook vooruit: **“Samen zijn wij SWV Dordrecht”**

Johan Gadella
Directeur-Bestuurder SWV Dordrecht.

Inhoudsopgave

Voorwoord: Samen zijn wij SWV Dordrecht **2**
Inhoudsopgave **3**
1. Wie we zijn en wat we doen **4**
Wie wij zijn 4
Wat wij doen 4
Met wie wij samenwerken 4
2. Hoe we georganiseerd zijn **6**
Wie doet wat 6
Communicatie 7
Professionals 7
Ouders 8
Het samenwerkingsverband in beeld 8
3. Waar we voor staan **10**
Dit is onze missie 10
Dit vinden wij belangrijk: onze leidende principes 10
4. Waar we voor gaan **11**
Speerpunt 1. Organisatie ontwikkeling samenwerkingsverband 13
Speerpunt 2. Basisondersteuning en extra ondersteuning 15
Speerpunt 3. Onderwijs en jeugdhulp 17
Speerpunt 4. Dekkend aanbod 19
Speerpunt 5. Doorgaande lijn 21
Speerpunt 6. Overstappers 22
5. Hoe we vervolgstappen gaan zetten **23**
6. Hoe we de ondersteuning zien **24**
Hoe we onze ondersteuning vormgeven 24
Visualisatie van de ondersteuning en toeleiding naar ondersteuning 24
7. Hoe we onze middelen inzetten **27**
Deze middelen zetten wij in 27
Zo zetten wij de middelen in 27
Besteding middelen over de programma's 29
8. Hoe we onze kwaliteit meten en verantwoorden **31**
Wettelijke opdracht 31
Netwerkverantwoordelijkheden 31
Kwaliteitsmodel 32
Resultaatgerichte afspraken, verantwoording en de relevante dialoog 33
9. Bijlagen: Goed om te weten **34**
Huidige afspraken basisondersteuning SWV Dordrecht 34
Verklarende woordenlijst 37

1. Wie we zijn en wat we doen

Wie wij zijn

Het samenwerkingsverband is een samenwerking in Dordrecht en heeft als doel om voor ieder kind een passende onderwijsplek te realiseren. Deze samenwerking is door de overheid verplicht. Scholen binnen het samenwerkingsverband spreken samen af hoe ze passend onderwijs organiseren met het geld dat het samenwerkingsverband van de overheid ontvangt.
Het **Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Dordrecht** is een samenwerking tussen bijna alle scholen in Dordrecht. Er zijn in Dordrecht ruim 40 scholen voor basisonderwijs en 15 scholen voor voortgezet onderwijs. De scholen voor speciaal onderwijs zijn meegerekend. Deze scholen werken met elkaar samen om ervoor te zorgen dat ieder kind dat in Dordrecht woont, ook in Dordrecht naar school kan gaan.

Bijna alle samenwerkingsverbanden in Nederland gaan alleen over de extra ondersteuning in het basisonderwijs of alleen over het voortgezet onderwijs. In Dordrecht hebben we ervoor gekozen in één organisatie samen te werken voor alle basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs. Dat hebben we gedaan, omdat we vinden dat de extra ondersteuning die een kind in het basisonderwijs krijgt, ook in het voorgezet onderwijs gegeven moet kunnen worden, zonder onderbrekingen.

Wat wij doen

Passend onderwijs is niets anders dan goed onderwijs. Ook als een kind (om welke reden dan ook) extra ondersteuning nodig heeft. In Dordrecht zorgen wij ervoor dat ieder kind het beste onderwijs krijgt dat het verdient. Schoolbesturen hebben samen afspraken gemaakt over de organisatie van passend (primair en voortgezet) onderwijs. Zo wordt onderwijsondersteuning geregeld voor alle leerlingen in ons samenwerkingsverband. Daar zetten ouders, leerkrachten en andere professionals binnen ons samenwerkingsverband zich elke dag samen voor in.

Als een kind (tijdelijk) meer ondersteuning nodig heeft, zoals extra begeleiding op school, hulp van een deskundige of speciaal onderwijs, dan komt het samenwerkingsverband in beeld. Vanuit het samenwerkingsverband zijn begeleiders passend onderwijs en orthopedagogen betrokken bij de scholen, die kunnen ondersteunen bij aanvragen voor ondersteuning.

Het samenwerkingsverband wil een samenhangend geheel van voorzieningen voor ondersteuning realiseren. Binnen en tussen scholen, voorschoolse instellingen, zorg en jeugdhulp. Op deze manier kan ieder kind zich continu ontwikkelen en krijgt het altijd passend onderwijs.

Met wie wij samenwerken

Binnen Dordrecht werken samen aan passend onderwijs:

- Schoolbesturen, die vertegenwoordigd zijn in de ALV
- Leerkrachten/docenten, intern begeleiders (IB'ers)/zorgcoördinatoren (ZOCO's) en directeuren van scholen
- Het team van samenwerkingsverband Dordrecht zoals directeur-bestuurder, secretariaat, beleidsmedewerkers en de begeleiders passend onderwijs (BPO'ers), gedragswetenschappers, specialisten
- De Ondersteuningsplanraad
- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs Dordrecht
- Onderwijsassistenten en groepsleiding SBO
- Ouders (ook via de medezeggenschapsraden van de scholen)

- Partners die extra ondersteuning bieden, bijvoorbeeld aan kinderen met een visuele of auditieve beperking en/of een taalontwikkelingsstoornis (NT2 en VVE) (Cluster 1 en Cluster 2)
- Voorschoolse instellingen
- Jeugdzorg
- Jeugdhulp
- Gemeente Dordrecht
- Collega samenwerkingsverbanden
- Regio Groot-Rotterdam

2. Hoe we georganiseerd zijn

Het samenwerkingsverband vormt een werkorganisatie van de beide samenwerkingsverbanden voor Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs. Deze beide samenwerkingsverbanden hebben de vorm van verenigingen, opgericht door de aangesloten schoolbesturen.

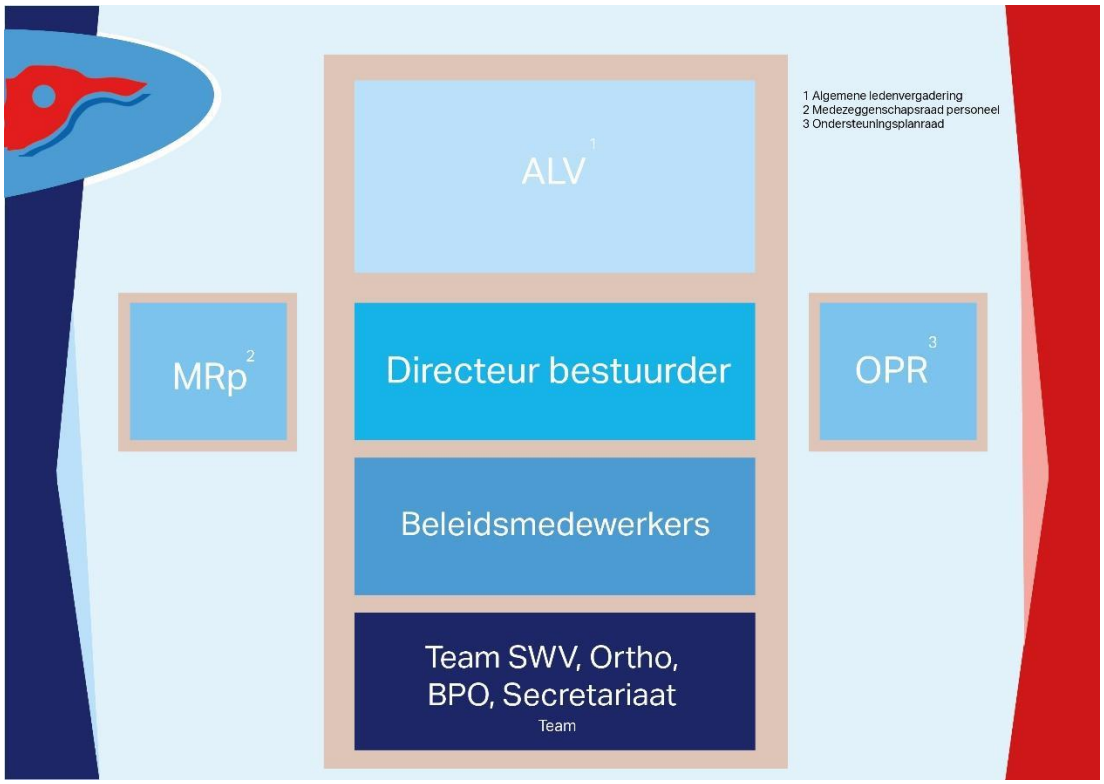

Wie doet wat

Algemene ledenvergadering
Samenwerkingsverband Dordrecht heeft een algemene ledenvergadering (ALV). De ALV bestaat uit de acht aangesloten schoolbesturen uit het PO en de 7 aangesloten schoolbesturen uit het VO. Zij hebben met name een toezichthoudende rol. De schoolbesturen stellen via deze leden vergaderingen de strategische koers van het samenwerkingsverband vast. De ALV heeft twee commissies: de renumeratiecommissie en de auditcommissie. De ALV en zijn commissies worden voorgezeten door onafhankelijke voorzitters. Het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband is in handen van directeur-bestuurder Johan Gadella. Deze is belast met het besturen van de beide samenwerkingsverbanden en met de dagelijkse gang van zaken binnen de werkorganisatie. Ondanks dat de PO en VO besturen samen vergaderen is er sprake van een formele scheiding tussen de ALV voor het PO en de ALV voor het VO.

Ondersteuningsplanraad
De Ondersteuningsplanraad (OPR) is het medezeggenschapsorgaan van het samenwerkingsverband. Hierin zijn ouders en docenten vertegenwoordigd. De OPR heeft medezeggenschap over het beleid en de verdeling van middelen van het samenwerkingsverband. Het is de wettelijke taak van de OPR om eens per vier jaar instemming te geven aan het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. De OPR volgt ook de voortgang van het ondersteuningsplan, denkt mee over belangrijke thema's in passend onderwijs en helpt bewaken of de doelen die het samenwerkingsverband heeft gesteld worden gehaald. Daarnaast communiceert de OPR naar haar achterban. We werken met een OPR voor het PO en een OPR voor het VO.

Werkorganisatie van het samenwerkingsverband
Het samenwerkingsverband kent een werkorganisatie. Deze bestaat uit de directeur-bestuurder, beleidsmedewerkers, gedragswetenschappers en begeleiders passend onderwijs.

Medezeggenschapsraad personeel van het samenwerkingsverband (MRp)
De medezeggenschapsraad personeel (MRp) van de beide samenwerkingsverbanden bestaat uit een vertegenwoordiging van de verschillende functies binnen het samenwerkingsverband. De beide samenwerkingsverbanden opereren als een werkorganisatie en hebben daarom een gezamenlijke MR.

Loket
Het samenwerkingsverband heeft een loket dat de aangevraagde toelaatbaarheidsverklaringen (SBO-SO-VSO-PrO) beoordeelt en deze afgeeft. Het loket bestaat uit twee orthopedagogen en een voorzitter. Voor het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring is ook het oordeel van een tweede onafhankelijk deskundige nodig. Dit geldt zowel voor SO en VSO. Het samenwerkingsverband werkt hierbij dan samen met een jeugdarts van de Dienst Gezondheid & Jeugd en een extern gedragskundige.

Directeurenberaad PO en VO
De twee directeurenberaden vormen klankbordgroepen voor het samenwerkingsverband. Ze zijn belangrijk voor het creëren van draagvlak voor het beleid en voor de input op dat beleid.

IB-netwerk en ZOCO-beraad
Het netwerk van intern begeleiders (IB-netwerk) in het PO en het zorgcoördinatorenberaad (ZOCO-beraad) in het VO zijn als overleggroepen belangrijk voor het creëren van draagvlak en het ondersteunen en daadwerkelijk mede realiseren van het uitgestippelde beleid.

Communicatie

Een goede verbinding en samenwerking kan alleen bestaan als er sprake is van goede communicatie. We houden ouders en professionals graag op de hoogte van ontwikkelingen op het gebied van onze speerpunten. Hiervoor gebruiken we diverse communicatiemiddelen:

- Op onze website staat algemene informatie over passend onderwijs binnen Dordrecht, handige documenten, nieuwsberichten en meer. De website heeft pagina's over en voor ouders en scholen.
- Via onze digitale nieuwsbrief informeren we regelmatig over ontwikkelingen binnen ons samenwerkingsverband en de voortgang op de speerpunten.
- Persoonlijk contact verloopt via e-mail, telefonisch contact en fysieke en digitale afspraken.

Ouders kunnen in eerste instantie terecht bij de leerkracht/docent of IB'er/ZOCO van de school voor vragen over ondersteuning. Daarnaast hechten we erg veel waarde aan de interne en verbindende communicatie tussen alle geledingen (ALV, directeurenberaad, IB-netwerk en OPR)en professionals binnen het SWV.

Professionals

Passend onderwijs heeft veel impact op professionals. Als samenwerkingsverband vinden we het belangrijk om deze professionals, die de sleutel zijn tot passend onderwijs, zo goed mogelijk te ondersteunen. We nodigen professionals altijd uit om contact met ons op te nemen als zij vragen of ideeën hebben.

Ouders

Ouders

We vinden ouders belangrijke partners, zeker als het om extra ondersteuning gaat. Het samenwerkingsverband Dordrecht gaat ervan uit dat een goede samenwerking tussen school, ouders en leerling een voorwaarde is om passende ondersteuning te kunnen bieden voor de leerlingen. Uitgangspunt is dat school en ouders partners zijn die op een respectvolle en gelijkwaardige wijze met elkaar in gesprek gaan over de leerling/hun kind. Het eerste aanspreekpunt voor ouders (of verzorgers) zijn de leerkracht/docent of IB'er/ZOCO van de scholen.
Iedere school heeft een schoolondersteuningsprofiel (SOP). Daarin staat welke extra ondersteuning de school kan bieden. U kunt de school vragen naar dit SOP. Het SOP is daarnaast te vinden op de website van de school. Extra ondersteuning moet door de scholen zelf gegeven kunnen worden. Aan de scholen zijn begeleiders passend onderwijs (BPO'er) en orthopedagogen van het samenwerkingsverband verbonden. Wanneer bij een leerling extra ondersteuning nodig is, worden zij betrokken. Het samenwerkingsverband geeft scholen in Dordrecht de gelegenheid om meer of andere ondersteuning te bieden. Scholen kunnen dit bij het samenwerkingsverband aanvragen via arrangementen.

Op onze website staat veel informatie voor ouders. Daarnaast kunnen ouders meepraten via de medezeggenschapsraad van de school of deelnemen aan de OPR van het samenwerkingsverband. In het plan voor het komende jaar is ook het realiseren van een ouder- en jeugdsteunpunt opgenomen.

Geschillen

Samenwerkingsverband Dordrecht kent een klachtenprocedure voor meningsverschillen tussen schoolbestuur en samenwerkingsverband en/of tussen ouders en samenwerkingsverband. Verder zijn wij aangesloten bij de landelijke geschillencommissies via de Stichting Onderwijsgeschillen. Meer informatie hierover is te vinden op de website van het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband in beeld

Het samenwerkingsverband in beeld
9789
Leerlingen
1
Gemeente
8
Besturen
37
Scholen BaO
2
Scholen SBO
2
Scholen SO
PO
94,77%
Deelname % Regulier
2,98%
Deelname % SBaO
2,25%
Deelname % SO

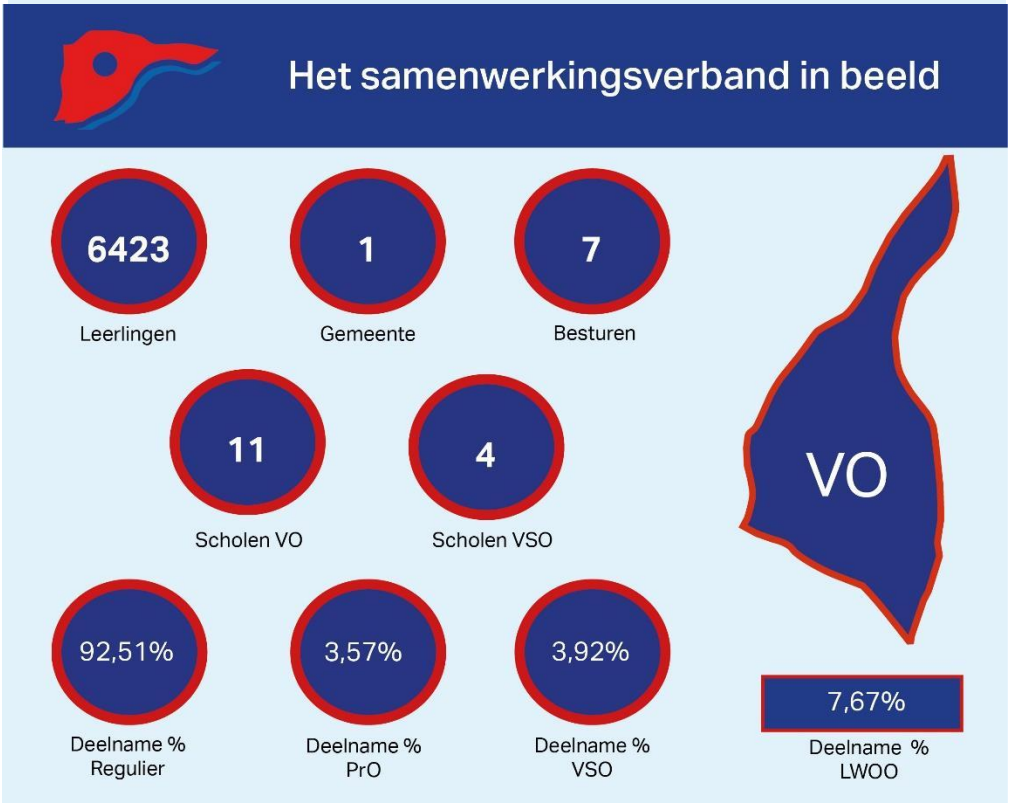
Het samenwerkingsverband in beeld
6423
Leerlingen
1
Gemeente
7
Besturen
11
Scholen VO
4
Scholen VSO
VO
92,51%
Deelname % Regulier
3,57%
Deelname % PrO
3,92%
Deelname % VSO
7,67%
Deelname % LWOO

3. Waar we voor staan

Dit is onze missie

Het SWV heeft als missie: **“Samen zijn wij SWV Dordrecht”**
Vanuit deze missie willen we via ondersteuning op kennis, professionalisering en middelen realiseren dat de scholen in Dordrecht in staat zijn om met elkaar te borgen dat elke Dordtse leerling binnen een pedagogisch sterk schoolklimaat het onderwijs en de ondersteuning krijgt, die nodig is om zich volledig te kunnen ontplooien. We vinden dat passend onderwijs vertrekt vanuit de talenten en mogelijkheden van leerlingen en dat we actief moeten zoeken naar een passend aanbod voor hen. Dit passend aanbod moet ertoe leiden dat alle leerlingen in Dordrecht uitzicht hebben op een ongehinderde schoolloopbaan. Leerlingen moeten erop kunnen vertrouwen dat zij voortdurend overeenkomstig hun capaciteiten en mogelijkheden onderwijs kunnen genieten. Dit vergt vloeiende overgangen tussen de verschillende onderwijsvormen, niet alleen vanuit het PO naar het VO en vanuit het VO naar het vervolgonderwijs, maar ook tussen scholen en onderwijs(zorg)voorzieningen. Om dit te bereiken zullen het (voortgezet) speciaal onderwijs, jeugdhulp en de zorg de jongere integraal moeten ondersteunen.

Dit vinden wij belangrijk: onze leidende principes

Vanuit onze missie: “Samen zijn wij SWV Dordrecht” hebben we met alle betrokkenen een drietal leidende principes geformuleerd. Deze leidende principes dienen als uitgangspunt in onze keuzes en het handelen naar aanleiding van die keuzes. We zullen ons steeds de vraag stellen in hoeverre een keuze die we willen maken past bij deze leidende principes. Daar waar we het over wijkgericht hebben binnen het PO, betreft dat binnen het VO regiogericht. We streven naar thuisnabij onderwijs.

4. Waar we voor gaan

Zes speerpunten
Om onze ambities de komende vier jaar te realiseren, hebben we samen met alle betrokken partijen zes speerpunten geformuleerd voor de periode 2022-2026. Deze speerpunten zijn:

1. Organisatie ontwikkeling samenwerkingsverband
2. Basisondersteuning en extra ondersteuning
3. Onderwijs en jeugdhulp
4. Dekkend aanbod
5. Doorgaande lijn
6. Overstappers

Elk speerpunt lichten we in dit plan toe. We laten bij elk speerpunt zien waar we nu staan en wat we willen bereiken via doelstellingen. We blikken vooruit en geven we aan wat we globaal in deze vier jaar gaan doen. Onze leidende principes zijn hierbij het vertrekpunt. Samen zijn we verantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen die onder de speerpunten hangen. De bestuurders van de aangesloten besturen hebben daarnaast per speerpunt een aantal uitgangspunten geformuleerd op basis waarvan keuzes gemaakt zullen worden.

Binnen ons samenwerkingsverband willen we resultaatgericht blijven werken. Daarom krijgt dit ondersteuningsplan elk jaar een jaarplan. In dit jaarplan evalueren we en werken we de nieuwe activiteiten en normen voor de indicatoren bij de doelstellingen onder de speerpunten uit. De indicatoren zijn actueel en meetbaar. Het meten vindt plaats aan de hand van kengetallen, online vragenlijsten, SWV registratie en het aanwezig zijn van beschreven processen en procedures. Hierdoor kunnen we ieder jaar concreet aan de slag met onze zes speerpunten en bewaken we de

kwaliteit en voortgang. In de aanloop naar het nieuwe ondersteuningsplan hebben we teruggekeken naar de doelen en ambities uit het vorige ondersteuningsplan 2018-2022 en tijdens stakeholdersbijeenkomsten informatie opgehaald over waar we nu staan, wat we hebben bereikt, waar we trots op zijn, wat we willen behouden en wat uitdagingen zijn die we mee willen nemen in de nieuwe planperiode 2022-2026. Dit heeft geresulteerd in een boekje parels en puzzels SWV Dordrecht. De belangrijkste items daarvan hebben we steeds per speerpunt meegenomen in het onderdeel waar we nu staan.

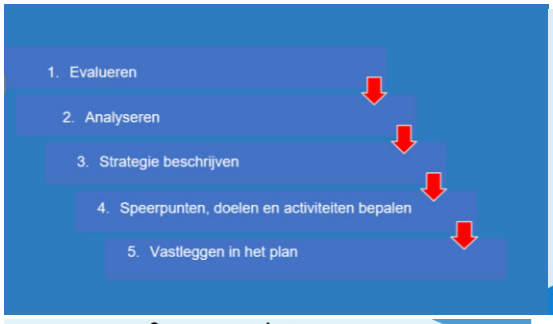

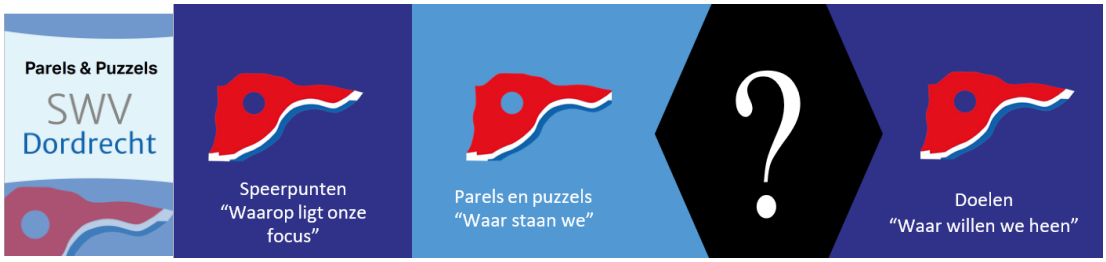

Speerpunt 1. Organisatie ontwikkeling samenwerkingsverband

Om elke Dordtse leerling binnen een pedagogisch sterk schoolklimaat het onderwijs en de ondersteuning te geven die nodig is om zich volledig te kunnen ontplooien, moeten we als samenwerkingsverband ons als organisatie blijven ontwikkelen. Hierbij zien we het samenwerkingsverband aan de ene kant als bureau organisatie en aan de andere kant als netwerkorganisatie. We moeten ervoor zorgen dat we als bureau zijnde zo zijn ingericht dat we kunnen voldoen aan de wettelijke taken en de bureauverantwoordelijkheden die we daarbij hebben. Als netwerkorganisatie zijn we samen met de aangesloten schoolbesturen verantwoordelijk voor alles wat te maken heeft met de ondersteuning en leerlingstromen. Maar ook zaken als professionalisering, kennisdeling en het samenwerken in een netwerk horen hier thuis.

Waar staan we?

- Intern en tussen de scholen en het SWV zijn er korte lijnen, waarbij de inzet van de BPO'ers en gedragswetenschappers als erg positief wordt ervaren.
- Samen zijn wij SWV Dordrecht en daarom vragen we ons steeds vaker af: wat willen we SAMEN bereiken?
- We willen meer zicht en invulling kunnen geven aan de gezamenlijke visie op passend onderwijs en ondersteuning.
- Ook willen we meer zicht en transparantie in de taken en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen en wat er voor wie mogelijk is.
- We merken dat het bekostigingssysteem niet altijd transparant is. We hebben behoefte aan meer zicht en grip op de ontwikkelingen, de voortgang van de doelen en de monitoring van de resultaten.
- Onze procedures zijn niet altijd helder, we werken bureaucratisch en de administratieve last wordt als hoog ervaren.
- We willen graag de beschikbare expertise op alle scholen en binnen het SWV beter kunnen benutten.

Waar willen we heen? Wat zijn onze doelen voor de komende 4 jaar?

- **Het SWV is vindbaar en zichtbaar in het veld.**
- **De werkwijze is efficiënter en effectiever aan de hand van heldere afspraken en procedures.**
- **Het SWV voldoet aan de wet en regelgeving en kwaliteitseisen van de Inspectie van het Onderwijs.**
- **Het SWV functioneert als regisseur, makelaar en verbinder.**

Hoe gaan we dat meten? Wat zijn onze indicatoren?

- We hebben een steunpunt voor ouders en jeugd.
- Aantal betrokkenen dat ons kent en tevreden is over ons.
- We hebben heldere en bekende procedures waarover de betrokken tevreden zijn.
- We hebben op alle niveaus een voldoende bij de Inspectiebeoordeling.

Wat staat ons te doen?

- We bieden informatie over de ondersteuning en begeleiding middels een steunpunt voor ouders en jeugd.
- We hebben een duidelijke informatieverschaffing over de mogelijkheden en onmogelijkheden van de verschillende betrokken partijen, middels onze website, bijeenkomsten en factsheet.
- We evalueren de processen en verzorgen indien nodig de (her)inrichting hiervan.
- We verschaffen helderheid ten aanzien van de verwachtingen in de regels en procedures.
- We maken een keuze in de inzet en toekomst van de financiële middelen op en in de verschillende lagen en bij de verschillende geldstromen voor scholen, ondersteuning en voorzieningen (en het effectief bijdragen hieraan).
- We onderzoeken de voordelen en nadelen en de mogelijkheden voor opting out met de LWOO middelen.

- We maken een keuze in de inzet en toekomst van de personele bezetting op en in de verschillende lagen wat betreft inzet, expertise en doelstellingen.
- We maken inzichtelijk wie welke verantwoordelijkheden heeft en op welke wijze die elkaar kunnen versterken en/of ondersteunen.
- We implementeren ons systeem voor het kwaliteitsbeleid inclusief de relevante dialoog.
- We faciliteren het gesprek over de uitvoering van passend onderwijs.
- We brengen de behoefte en aanwezigheid van expertise en specialisme binnen het SWV in kaart.
- We ondersteunen docenten, leerlingen en ouders bij vraagstukken rondom welke school passend zou kunnen zijn bij de ondersteuningsbehoefte.
- We stimuleren en initiëren het samen vormgeven van een professionaliseringsagenda passend onderwijs.

Extra bestuurlijke uitgangspunten

1. De verantwoordelijkheid en het eigenaarschap voor de organisatie van de basis- en extra ondersteuning ligt bij de besturen met regie vanuit het SWV.
2. We werken aan een uitruil en verschuiving van financiële middelen van onder andere arrangementen op samenwerkingsverbandniveau naar school- en bestuursniveau om zelf te kunnen arrangeren met duidelijke afspraken over de inzet en verantwoording hiervan. Hierbij hanteren we het model van communicerende vaten met de verwijzing- en deelname percentages.
3. We spreken elkaar aan op resultaten en creëren een calamiteitenfonds en/of innovatiefonds waar nodig voor het opvangen van incidenten en stimuleren van pilots.
4. We vergroten de rol van het SWV als het gaat om de regie op samenwerking en makelaarschap. Dit betekent niet dat we het SWV als organisatie vergroten.
5. We zijn samen verantwoordelijk en spreken elkaar aan op waar we elkaar kunnen versterken en waar we denken dat het anders kan.

Speerpunt 2. Basisondersteuning en extra ondersteuning

Het samenwerkingsverband wil de ondersteuning realiseren die ieder kind nodig heeft om zich continu te kunnen ontwikkelen. Hierbij maken we een onderscheid tussen basisondersteuning en extra ondersteuning.

Basisondersteuning
Dit is de ondersteuning die op elke (reguliere) school binnen het samenwerkingsverband beschikbaar is. Deze basisondersteuning is bedoeld voor alle leerlingen. Binnen het samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over wat er onder de basisondersteuning valt. Voor de meeste kinderen is de basisondersteuning voldoende om de schoolloopbaan goed te doorlopen. Scholen hebben hiervoor deskundige leerkrachten/docenten en een IB'er/ZOCO in huis. Elke school beschrijft in het schoolondersteuningsprofiel (SOP) welke (basis)ondersteuning zij biedt en hoe zij dit organiseert.

Extra ondersteuning
Wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft, spreken we van een ondersteuningsbehoefte. We willen zo vroeg mogelijk in de ondersteuningsbehoefte van leerlingen wordt voorzien. We brengen de ondersteuningsbehoefte in kaart en bepalen daarna welk aanbod van extra ondersteuning nodig is om aan deze ondersteuningsbehoefte te voldoen. Voor de ondersteuningsvraag maken we gebruik van BPO'ers en orthopedagogen en een samenhangend geheel van arrangementen.

Als de ondersteuningsbehoefte het niveau van de basisondersteuning te boven gaat, kunnen de BPO'ers en orthopedagogen de IB'er/ZOCO raad geven bij de besteding van de extra middelen lichte ondersteuning die het samenwerkingsverband de schoolbesturen heeft toegekend.

Zorgplicht scholen
Scholen moeten ervoor zorgen dat een kind dat extra begeleiding en ondersteuning nodig heeft, altijd een plek krijgt op de school naar keuze of een andere reguliere school, indien de school naar keuze de benodigde begeleiding en ondersteuning niet kan bieden. Dit gaat in overleg met de ouders. Deze verplichting voor scholen heet zorgplicht. Met de zorgplicht wil de overheid voorkomen dat kinderen thuis komen te zitten. Bijvoorbeeld omdat er geen passend onderwijs voor ze is.

Waar staan we?

- De leerkrachten voelen zich competent om voor de klas te staan.
- De basisondersteuning is dusdanig goed dat er ruimte is voor de leerbehoefte van alle leerlingen.
- Over de huidige groeps- en schoolarrangementen zijn we tevreden.
- Er is een door Sardes uitgevoerd onderzoek naar het huidige niveau van de basisondersteuning binnen het PO. De adviezen uit dit onderzoek zullen deels worden meegenomen in het nieuwe plan.
- Er is een duidelijke vraag naar meer helderheid over wat we verstaan onder onze norm voor de basisondersteuning en het verschil met de extra ondersteuning.
- Er is een duidelijke vraag naar meer autonomie en regie bij de scholen voor het verzorgen van de versterkte basis en extra ondersteuning met de daarbij behorende middelen.
- Er is een duidelijke behoefte aan het door scholen en besturen zelf arrangeren en kiezen van oplossingen zonder allerlei aanvragen richting het samenwerkingsverband.
- Het HGW staat op meerdere plekken beschreven, maar krijgt niet overal zijn uitwerking in de scholen en bij de professionals. Daarnaast ontbreekt het zicht hierop.

Waar willen we heen? Wat zijn onze doelen voor de komende 4 jaar?

- **De scholen realiseren de basisondersteuning (plus) binnen hun school.**
- **Het HGW denken en werken is als ruggengraat binnen de scholen verbeterd en verstevigd.**
- **De scholen onderling en het SWV werken samen en leren van en met elkaar.**

Hoe gaan we dat meten? Wat zijn onze indicatoren?

- We hebben een document met norm, groei en afspraken over de basisondersteuning.
- Het percentage scholen wat voldoet aan de afspraken versterkte basisondersteuning.
- We hebben een document met de norm, groei en afspraken rondom HGW.
- Het percentage scholen dat voldoet aan de afspraken docentvaardigheden en HGW.

Wat staat ons te doen?

- De afspraken over de basisondersteuning zijn helder en bekend.
- We hebben een minimale norm en een plus norm voor de basisondersteuning.
- We hebben inzichtelijk wat basisondersteuning is en wat extra ondersteuning is.
- Alle scholen voldoen aan de minimale afspraken van de basisondersteuning.
- We hebben zicht op de ondersteuningsvragen van leerlingen, ook bij verwijzingen.
- We hebben zicht op het handelen van de professionals.
- We hebben in kaart gebracht wat de docenten verwachten en nodig hebben.
- De docenten werken volgens de uitgangspunten van HGW.
- We versterken de pedagogische vaardigheden van en kennis en zicht op de doelgroepen.
- We stimuleren de samenwerking en ontwikkeling van de docenten.
- We organiseren professionalisering vanuit het SWV.

Extra bestuurlijke uitgangspunten

1. De verantwoordelijkheid en het eigenaarschap voor de organisatie van de basis- en extra ondersteuning ligt bij de besturen met regie vanuit het SWV.
2. Samenwerking, vertrouwen, transparantie en heldere communicatie dienen als basis voor het gedragen en doorleefd zetten van de volgende stap in het versterken van de basisondersteuning.

Speerpunt 3. Onderwijs en jeugdhulp

De verantwoordelijkheid voor hulp aan kinderen en gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben, is belegd bij schoolbesturen en gemeenten. Het doel hiervan is bevorderen dat kinderen en ouders die behoefte hebben aan hulp bij het opgroeien, de opvoeding en het onderwijs effectieve, snelle en preventieve ondersteuning krijgen. Door het verbinden van passend onderwijs en jeugdhulp dragen de school en jeugdhulp samen bij aan de ontwikkeling van het kind. Dit realiseren we samen met het samenwerkingsverband, de wijkteams en de gemeenten. We werken binnen het PO zoveel mogelijk wijkgericht. Daar waar we het binnen het PO over wijkgericht hebben betreft dat binnen het VO en de specialistische vormen van onderwijs (SBaO, SO, PrO, VSO) regiogericht.

Waar staan we?

- De contacten met het Sociaal Wijkteam (SWT) via de OK-coach lopen erg goed.
- Er komt steeds meer samen in de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp, o.a. een integraal loket. Met daarbij steeds meer zicht op het totale aanbod, ondanks enkele grijze gebieden.
- We zijn tevreden over de opstart van de samenwerking met de gemeente en jeugdhulp.
- Elke school heeft een OK-coach.
- We raadplegen naast de Ok-coach en het sociale wijkteam ook de andere zorgverleners.
- We kunnen elkaar steeds beter vinden en er werken veel parels in de jeugdhulp.
- De vraag leeft hoe we de preventieve inzet van jeugdhulp in de school kunnen versterken.
- Er wordt gezocht naar manieren om vanuit samenwerking meer zicht en grip te krijgen op de thuiszitters.
- Wie de regie heeft is niet altijd duidelijk, daarom dient de samenwerking en afstemming te worden versterkt.
- Er zijn lange wachtlijsten, sommige trajecten zijn daarnaast stroperig en afhankelijk van de relatie met een OK-coach en hoe er met elkaar gecommuniceerd wordt.
- Binnen het VO is er de behoefte aan een integraal loket, zoals dat in het PO is georganiseerd.
- Geldstromen en verantwoordelijken zijn nog te vaak belemmerend in het snel en effectief inzetten van de juiste ondersteuning.

Waar willen we heen? Wat zijn onze doelen voor de komende 4 jaar?

- **Er is een effectieve, verstevigde samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp.**
- **De inzet van de mogelijkheden van ondersteuning vanuit onderwijs en jeugdhulp is vergroot.**
- **Er is voor elk kind passende ondersteuning in combinatie met jeugdhulp.**

Hoe gaan we dat meten? Wat zijn onze indicatoren?

- We hebben een visiedocument.
- Aantal onderwijs-zorgarrangementen (OZA's) waarbij er sprake is van kwalitatieve en effectieve samenwerking.
- We hebben een stroomschema met de mogelijkheden en verschillende routes.
- Aantal trajecten met inzet jeugdteam.
- Aantal tevreden ouders, leerlingen, professionals over de samenwerking.
- Aantal leerlingen met vrijstelling.
- Aantal leerlingen met een (potentiële) vrijstelling die enige vorm van onderwijsaanbod ontvangen.

Wat staat ons te doen?

- We hebben omschreven wat we verstaan onder deze samenwerking en verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp.
- We ontwikkelen een gezamenlijke visie en definiëring op onderwijs-zorgarrangementen.
- We hebben duidelijk omschreven rollen, procedures, geldstromen en factsheet.
- We realiseren een ondersteuningskaart/zorgkaart/ondersteuningswijzer.
- We realiseren een integraal loket in het VO naar voorbeeld van het PO.

- We signaleren hulpvragen in de school (vindplaats) en voeren de jeugdhulp uit op school (werkplaats).
- We zetten de jeugdhulp ook preventief in binnen het regulier onderwijs.
- We analyseren het gebruik en de inzet van jeugdzorg en gespecialiseerde jeugdzorg.
- We onderzoeken hoe we met gemeenten ons kunnen committeren aan gezamenlijke doelstellingen en de inzet van jeugdhulp in het onderwijs vervolgens kunnen monitoren.
- We versterken de samenwerking met leerplicht, gebiedsteams en SWV en sturen op het voorkomen en/of re-integreren van thuiszitters.
- We delen 'good practices' en monitoren de effecten hiervan.
- We versterken naast de samenwerking met het sociaal wijkteam en de Oké coach ook de samenwerking met de andere zorgverleners.

Extra bestuurlijke uitgangspunten

1. We willen naar wijkgeorganiseerd inclusiever onderwijs

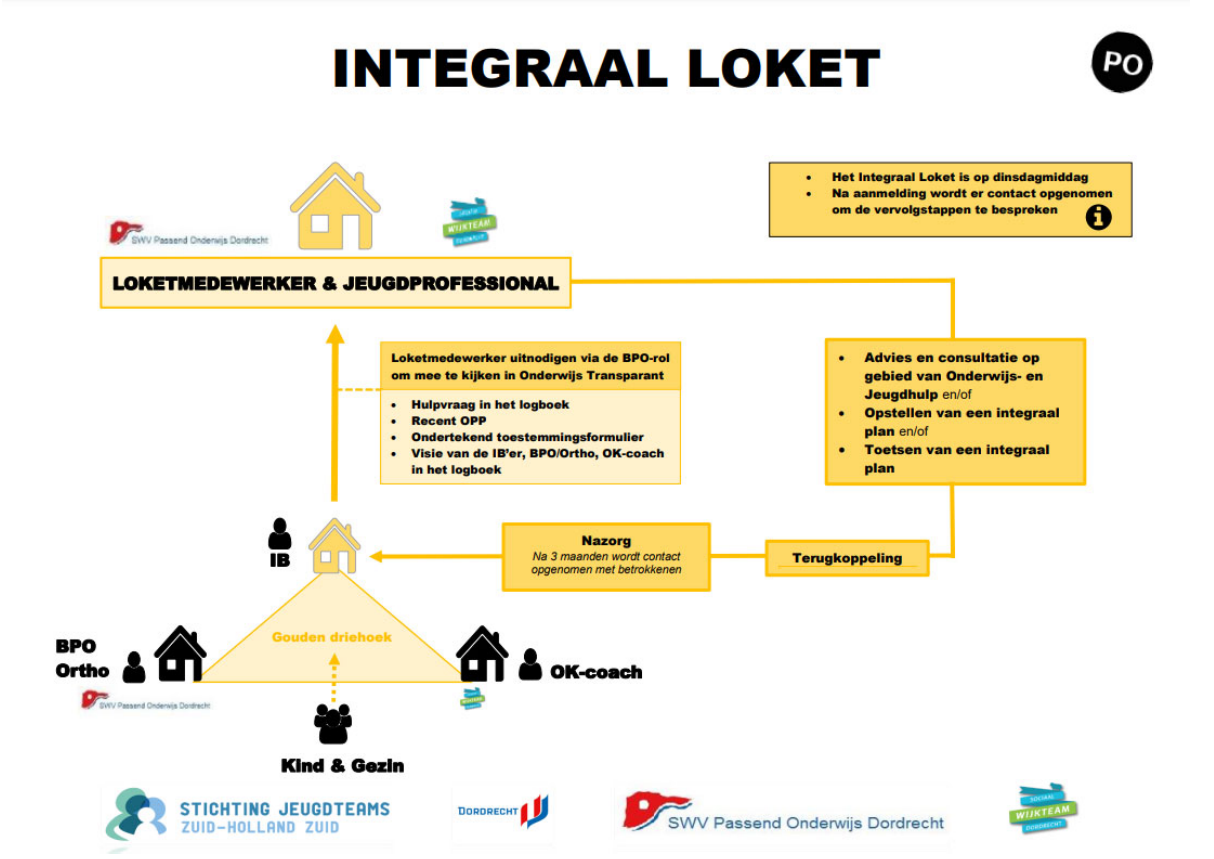

Stroomschema integraal loket Primair Onderwijs

Speerpunt 4. Dekkend aanbod

Als samenwerkingsverband zijn we samen verantwoordelijk voor het realiseren van een dekkend aanbod van ondersteuning in Dordrecht. Samen zorgen we ervoor dat we voor elke leerling een passende plek hebben en dat we op elke ondersteuningsvraag een antwoord hebben binnen ons aanbod.

Waar staan we?

- Er is voldoende aanbod in de school en in de wijk binnen het PO.
- Er is voldoende aanbod in de school en in de regio van het VO.
- Er is veel meer aandacht gekomen voor kinderen die extra aandacht nodig hebben.
- Ondersteuningsteam vanuit gemeente, jeugdhulp, schoolarts, leerplicht zijn zeer betrokken.
- Er zijn steeds meer mogelijkheden om cursussen en opleidingen te volgen.
- Er is een stijging van deelname aan het SO.
- Er is bijna geen sprake van terugstroom vanuit het SO, SBO, VSO.
- Er is de wens om de positie van het SO en VSO en de relatie met regulier te herbepalen.
- De behoefte om de ondersteuningsbehoefte te clusteren leeft.
- We willen zicht en grip krijgen op het aantal thuiszitters in totaal en per wijk en/of regio en ondersteuningsvraag en/of schooltype.
- Schoolondersteuningsprofiel (SOP) zijn niet altijd op orde op elke school. Van daaruit is vervolgens niet helder wat een school wel of niet kan en deze worden niet altijd gevolgd en geëvalueerd om het SOP levend en actueel te houden.
- Het is de vraag of we binnen Dordrecht zelf voldoende aanbod hebben of dat we in het belang van het kind meer samenwerking over de grens met andere samenwerkingsverbanden realiseren.
- In het VO is het met name voor internaliserende gedragsproblematieken binnen de basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg moeilijker om een passende plek te vinden. Het aanbod lijkt nog niet helemaal dekkend en de inhoud van het aanbod kan kwalitatief beter. Hierdoor kunnen leerlingen thuis komen te zitten.
- Wat betekent de landelijke roep om inclusiever onderwijs en hoe kijken wij daar tegenaan.

Waar willen we heen? Wat zijn onze doelen voor de komende 4 jaar?

- **Er is een gedragen visie over en uitgestippelde koers naar inclusiever onderwijs.**
- **We hebben een zichtbaar dekkend aanbod aan ondersteuningsmogelijkheden.**
- **Er zitten meer leerlingen op een passende plek binnen het regulier onderwijs.**
- **We hebben een versterkte doorgaande lijn tussen de verschillende onderwijsvormen, met zoveel mogelijk leerlingen op een passende plek binnen het regulier onderwijs**
  - **“speciaal – regulier / regulier - speciaal” & “regulier – regulier” / onder-instroom**

Hoe gaan we dat meten? Wat zijn onze indicatoren?

- We hebben een visie document.
- Het percentage leerlingen wat gebruikt maakt van regulier onderwijs.
- Het percentage verwijzingen.
- Het percentage onder instroom en het percentage overstappers.

Wat staat ons te doen?

- We hebben een uitgewerkt plan “de weg naar inclusiever onderwijs”.
- We hebben een duidelijk omschreven en gedragen visie op inclusiever onderwijs.
- We hebben meer ondersteuningsmogelijkheden ondergebracht in de reguliere scholen.
- Elke school heeft een actueel SOP met daarin de grenzen en mogelijkheden beschreven.
- We hebben zicht op de grenzen aan de ondersteuning en wat er nodig is om de grenzen in de mogelijkheden te verleggen.
- We visualiseren en communiceren onze ondersteuningsmogelijkheden als dekkend netwerk.
- We werken met een levend en up-to-date ontwikkelingsperspectief (OPP) als het gaat om extra ondersteuning.

- We hebben de ondersteuningsvoorzieningen en hiaten in kaart gebracht.
- We hebben de leerlingstromen geanalyseerd en inzichtelijk gemaakt.
- We hebben de verschillende ondersteuningsvragen bij leerlingstromen inzichtelijk.
- We werken aan een uitruil en verschuiving van financiële middelen en expertise van onder andere arrangementen op samenwerkingsverbandniveau naar school- en bestuursniveau met duidelijke afspraken over de inzet en verantwoording hiervan. Hierdoor krijgen scholen en besturen de mogelijkheid tot arrangeren. Hierbij hanteren we het model van communicerende vaten met de verwijzings- en deelname percentages.

Extra bestuurlijke uitgangspunten

1. We zorgen samen voor een dekkend aanbod met basis- en extra ondersteuning.
2. We verbinden regulier en speciaal onderwijs op kennis en expertise aan elkaar.

Speerpunt 5. Doorgaande lijn

Als samenwerkingsverband zijn we samen verantwoordelijk voor het realiseren van een doorgaande lijn op het gebied van het ondersteuningsaanbod van leerlingen binnen het primair en voortgezet onderwijs. We zijn van mening dat juist ook de voorschoolse periode en de periode na de middelbare school niet vergeten mogen worden. We kijken dan ook graag naar de doorgaande lijn van het ondersteuningsaanbod van voorschools tot primair onderwijs, van primair naar voortgezet onderwijs en tenslotte de uitstroom van voortgezet naar middelbaar of hoger onderwijs.

Waar staan we?

- Er wordt steeds beter ingespeeld in de overgang van voorschool naar basisschool door heel goed de overgang te bespreken.
- De onderwijsbehoefte is bij overstap naar PO duidelijk en daarom kan hierop op tijd en inhoudelijk ingespeeld worden.
- De doorgaande lijn van SBO naar VO loopt goed er is een basis van vertrouwen omtrent het advies en ervaringen worden door het SBO uitgewisseld.
- Overgangsmomenten in het algemeen zijn nog een grote uitdaging (van groep naar groep of van school naar school of van type onderwijs naar ander type onderwijs).
- Een goede informatie overdracht van PO naar VO en handelen hiernaar ontbreekt nog te vaak, blijft vaak hangen bij een papieren of digitale overdracht.
- We moeten sneller kunnen plaatsen op een vorm van speciaal onderwijs als dat nodig is, nu soms een enorm lange wachttijd.
- De samenwerking als een eenheid SWV PO en SWV VO mag meer benut worden.
- Doorgaande lijn met het MBO/HBO wordt als moeilijk ervaren door belemmerende factoren zoals AVG.
- We werken met overstaparrangementen en willen deze zoveel mogelijk optimaliseren.

Waar willen we heen? Wat zijn onze doelen voor de komende 4 jaar?

- **Er is een versterkte doorgaande lijn van voorschools naar PO.**
- **Er is een versterkte doorgaande lijn van PO naar VO.**
- **Er is een versterkte doorgaande lijn van VO naar MBO/HBO/WO.**

Hoe gaan we dat meten? Wat zijn onze indicatoren?

- We hebben een visie document.
- Aantal overstaptrajecten met ondersteuningsbehoefte waarbij er sprake is van een warme overdracht.
- Het aantal leerlingen wat doorstroomt of opstroomt.

Wat staat ons te doen?

- We hebben in beeld gebracht bij welke leerlingen het goed gaat met de extra ondersteuningsvraag na de overstap en waar niet en de oorzaken hiervan. Daarnaast gaan we door op de ingeslagen weg van overgangsarrangementen.
- We hebben inzichtelijk wat de verschillende onderwijsvelden doen en hoe we elkaar kunnen versterken.
- We hebben heldere afspraken over de warme overdracht en een factsheet.
- We hebben een traject met nazorg na de warme overdracht.
- We maken gebruik van ‘good practices’.

Extra bestuurlijke uitgangspunten

1. We zorgen voor een doorgaande lijn bij ondersteuningsvragen tussen PO en VO, waarbij de beide samenwerkingsverbanden vanuit één werkorganisatie samen met de aangesloten besturen vanuit gezamenlijkheid en gedeelde verantwoordelijkheid acteren.

Speerpunt 6. Overstappers

Soms ontwikkelt een kind zich zo goed in het (voortgezet) speciaal (basis)onderwijs, dat het de overstap kan maken naar regulier onderwijs. Of van speciaal onderwijs naar speciaal basisonderwijs. We spreken dan van overstappen of terugplaatsing.

Waar staan we?

- We kunnen een voorbeeld nemen aan cluster 2, waarbinnen jaarlijks bekeken wordt welke leerlingen kunnen overstappen naar regulier onderwijs.
- We hebben inzichtelijk wat de kwaliteit van diverse scholen is, zodat een overstap mogelijk gemaakt kan worden.
- We laten kinderen overstappen van regulier naar speciaal onderwijs, maar andersom komt dit maar in kleine mate voor.
- We missen inzicht in de ondersteuningsbehoeften bij de verwijzingen en thuiszitters.
- In onze regio hebben we een hoger deelnamepercentage aan de specialistische vormen van onderwijs dan landelijk.
- De procedures bij terugplaatsing zijn niet helder en er ontbreekt een gedeelde visie.
- Er is geen mogelijkheid tot tijdelijke plaatsing of tijdelijke ondersteuning om doelgericht met een ondersteuningsvraag aan de slag te gaan.
- Er is niet altijd voldoende expertise op de reguliere scholen om leerlingen, na een tijdelijke plaatsing op het speciaal onderwijs, te bieden wat zij nodig hebben.
- Leerlingen lopen vaak vast binnen het regulier onderwijs waardoor, eenmaal op het (V)SO/SBO/PrO, overstappen naar het regulier onderwijs geen optie of wens meer is van de leerlingen en hun ouders.

Waar willen we heen? Wat zijn onze doelen voor de komende 4 jaar?

- **Deelname en verwijzing is meer gericht op tijdelijkheid en terugplaatsing.**
- **Vergroten van de bewustwording van de mogelijkheden voor overstaptrajecten.**
- **Vergroten van de kwaliteit van overstaptrajecten.**

Hoe gaan we dat meten? Wat zijn onze indicatoren?

- We hebben een visie document.
- Het percentage overstappers.
- Het aantal betrokkenen dat op de hoogte en tevreden is over de mogelijkheden voor overstappen.

Wat staat ons te doen?

- We gaan een eenduidige visie op terugplaatsing en overstappen ontwikkelen.
- We hebben de leerlingstromen geanalyseerd en inzichtelijk gemaakt.
- We hebben de verschillende ondersteuningsvragen bij leerlingstromen inzichtelijk.
- We hebben een proces en stappenplan opgezet voor overstaptrajecten.
- We hebben een proces en stappenplan opgezet voor onder instroom trajecten.
- We werken aan de hand van het nieuwe proces voor overstaptrajecten.
- We werken aan de hand van het nieuwe proces voor onder instroom trajecten.
- We realiseren met elkaar een cultuur van gezamenlijke verantwoordelijkheid van leerlingen die afhankelijk zijn van de betrokkenen voor het slagen van tijdelijkheid en overstaptrajecten.

Extra bestuurlijke uitgangspunten

1. We sturen gericht, zowel voor, tijdens als na de ondersteuning, op leerlingstromen. Hierbij is de weg terug tevens een belangrijk onderdeel.

5. Hoe we vervolgstappen gaan zetten

In het vorige hoofdstuk hebben we beschreven waar we staan en waar we naartoe willen in de planperiode 2022-2026. Tijdens deze periode zullen we op een aantal momenten specifieke keuzes moeten maken en met elkaar zaken concretiseren en uitwerken. Het is zodoende belangrijk dat we gedurende dit proces onszelf bij het nemen van besluiten afvragen wat de betreffende keuze betekent voor de uitwerking en de betrokkenen. Deze voorgenomen besluiten zullen tot stand komen met het werkveld, de aangesloten besturen als inhoudelijk lid en voorgelegd worden aan de ALV als toezichthouder. Zo brengen we de ALV steeds weer in positie met hun formele bevoegdheden voor het opleveren van de verschillende opbrengsten die daarna deel gaan uitmaken van het ondersteuningsplan.

In het bijzonder gedurende het eerste jaar van de planperiode zullen we gezamenlijk een aantal specifieke keuzes moeten maken en uitwerken. Sommige daarvan beginnen al in de schrijfperiode van dit plan voorafgaand aan 01-08-2022. We hebben getracht deze belangrijke voorwaardelijke stappen weg te zetten in de tijd, zodat we zicht en grip krijgen op onze gezamenlijke ontwikkelingen en de besluittermijnen. Deze stappen worden vanzelfsprekend opgenomen in het jaarplan 2022-2023, maar worden reeds in de aanloop hiertoe vanaf 01-05-2022 gestart.

De belangrijkste onderwerpen die nog echt visie, richting, inkleuring en besluit vragen zijn:

- Herijken en beschrijven van de (versterkte) basisondersteuning
  - Inrichting proces 01-05-2022
  - Deadline 01-10-2022
- Herijken en beschrijven van de extra ondersteuning
  - Inrichting proces 01-05-2022
  - Deadline 01-10-2022
- Herijken en beschrijven van de organisatie inrichting
  - Inrichting proces 01-07-2022
  - Deadline 31-12-2022
- Uitwerken keuzemodel en/of bekostigingsmodel met bijbehorende opties
  - Inrichting proces 01-07-2022
  - Deadline 31-12-2022
- Beschrijven van de gezamenlijke visie op de weg naar inclusiever onderwijs
  - Inrichting proces 01-08-2022
  - Deadline 01-08-2023

In het proces zullen we steeds keuzes maken en communiceren wie er bij het inhoudelijk proces ter voorbereiding van een voorgenomen besluit betrokken worden. We nemen hier in elk geval de scholen en de aangesloten besturen op inhoud in mee. Elk proces zullen we zorgvuldig inrichten, met veldraadpleging, werkgroep en klankbord. Ook het leren van en met elkaar en het vorm en inhoud geven aan de samenwerking en de bijbehorende verantwoordelijkheden nemen we hierin mee. Deze bovenstaande punten zullen opgenomen en uitgebreid beschreven worden in het jaarplan 2022-2023. Uiteraard zullen we wanneer nodig met elkaar zorg dragen voor een addendum op dit ondersteuningsplan. Bijstellingen kunnen ervoor zorgen dat we werken met een levend en actueel ondersteuningsplan.

In de voorliggende periode zullen we de werkwijze met de toekenning van de middelen voor de basisondersteuning en arrangementen in de school conform het vigerende ondersteuningsplan 2018-2022 handhaven. Een eventueel ander bekostigings- en/of verdeelmodel zullen we indien van toepassing meenemen in de begroting van 2023 en verder en opnemen in een addendum van dit OSP met instemming van de OPR en goedkeuring van de ALV.

6. Hoe we de ondersteuning zien

Hoe we onze ondersteuning vormgeven

Wanneer we het hebben over passend onderwijs hebben we het over het geheel van ondersteuning en voorzieningen voor alle leerlingen. We hebben het dan over basisondersteuning tot aan speciale vormen van ondersteuning. Onder het totale aanbod van ondersteuning verstaan we:

- Basisondersteuning
  - Afspraken over het niveau van basisondersteuning
  - Inrichting ondersteuningsstructuur
  - Planmatig werken
- Basis ondersteuning verstevigd
  - Voorzieningen en arrangementen extra ondersteuning
  - Schoolarrangementen
  - Groepsarrangementen
- Extra ondersteuning individueel (ondersteuning na een beschikking na aanvraag)
  - Individuele arrangementen
  - Playing for succes
- Het leerwegondersteunend onderwijs (LWOO)
- TLV (ondersteuning na een beschikking en toelaatbaarheid)
  - Het speciaal basisonderwijs (SBaO)
  - Het (voortgezet) speciaal onderwijs (SO en VSO)
  - Het praktijkonderwijs (PrO)

Hier de visualisaties en stroomschema's bij de vormen van ondersteuning en toeleiding.
In het PO werken we met een scheiding tussen de werkzaamheden van de gedragswetenschappers en de BPO'ers en in het VO zijn deze werkzaamheden bij de gedragswetenschappers belegd.

Visualisatie van de ondersteuning en toeleiding naar ondersteuning

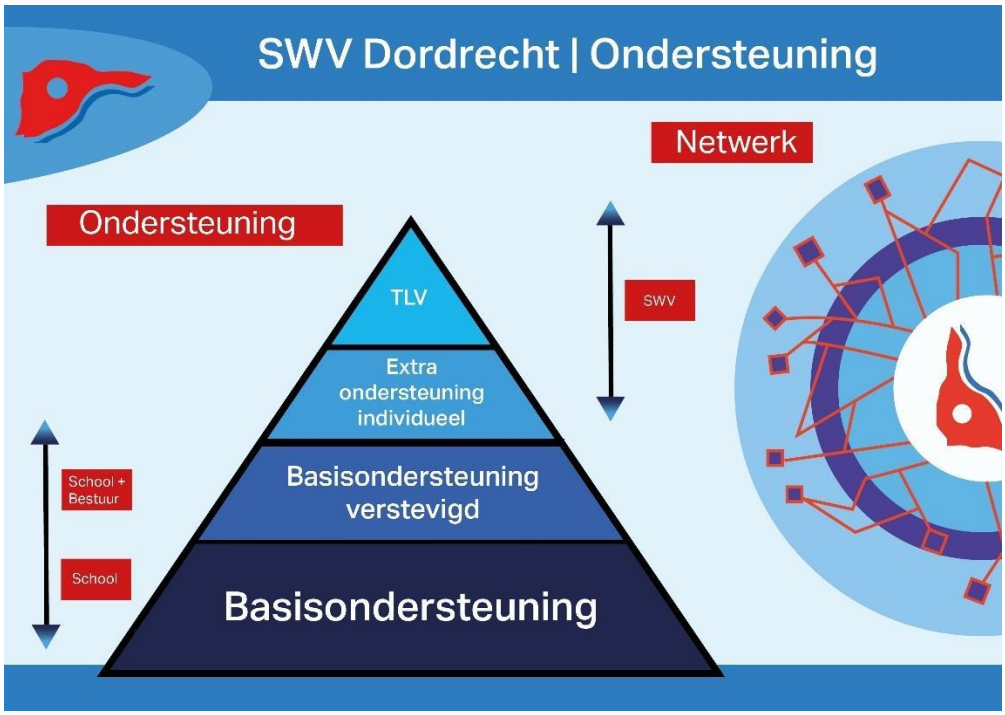

Overzicht indeling ondersteuningsniveaus

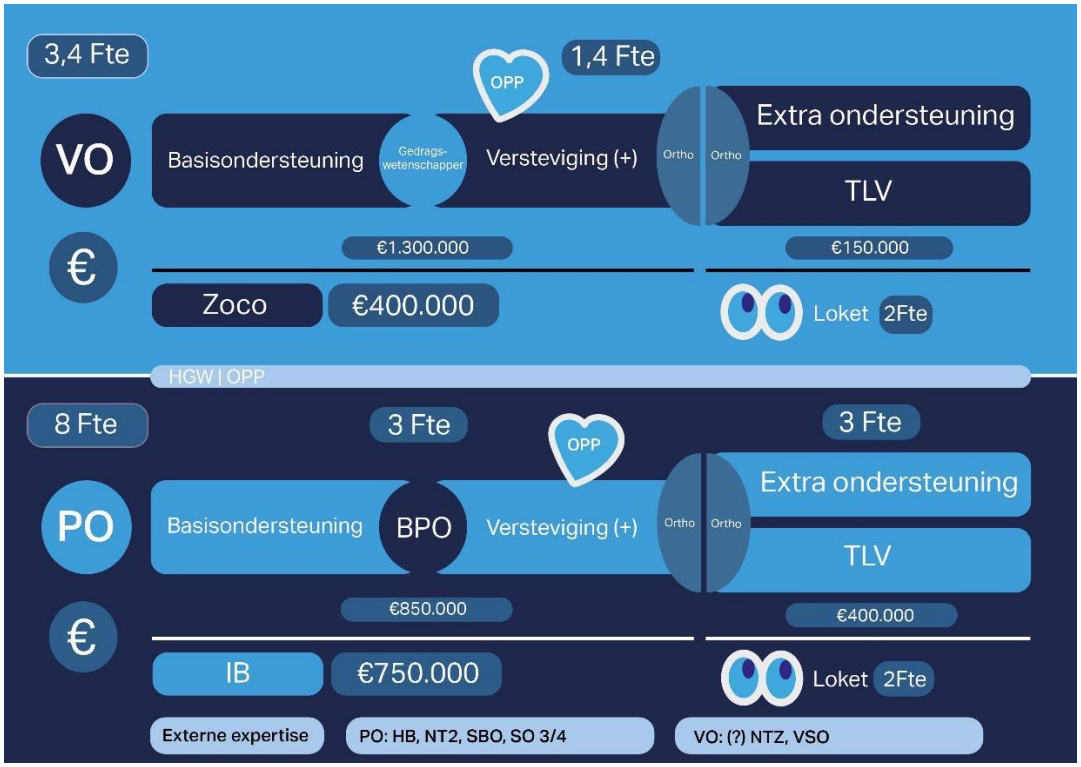

Overzicht ondersteuning, personele inzet en middelen

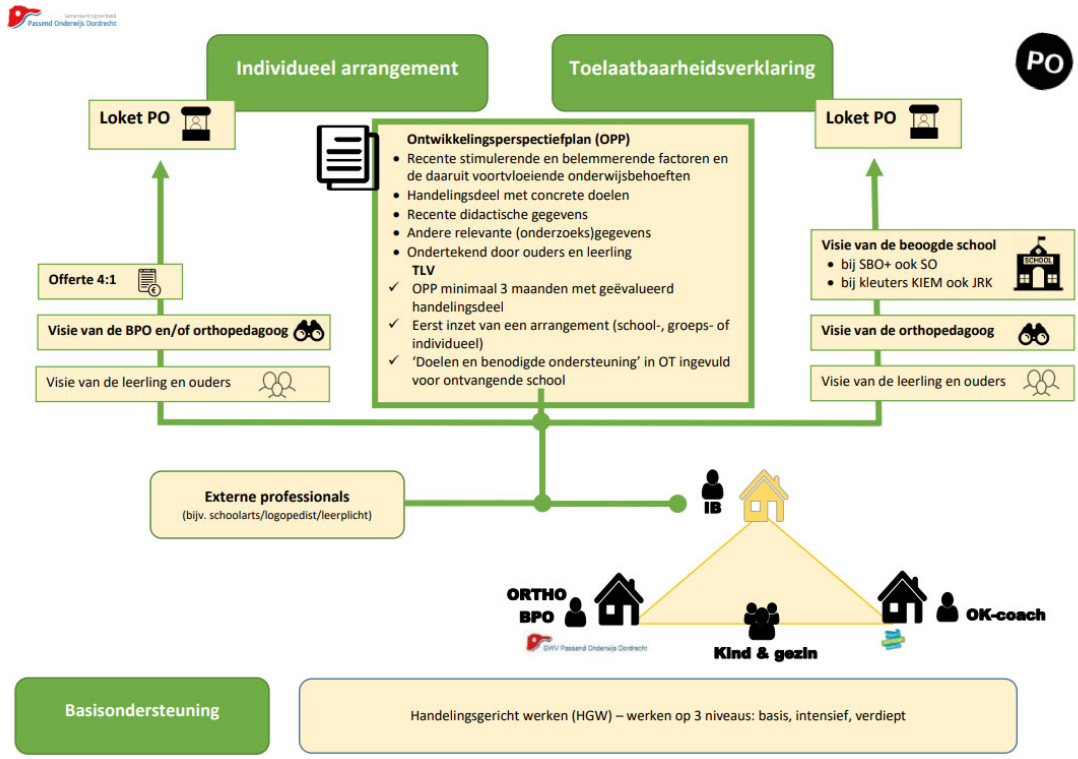

Stroomschema aanvragen extra ondersteuning Primair Onderwijs

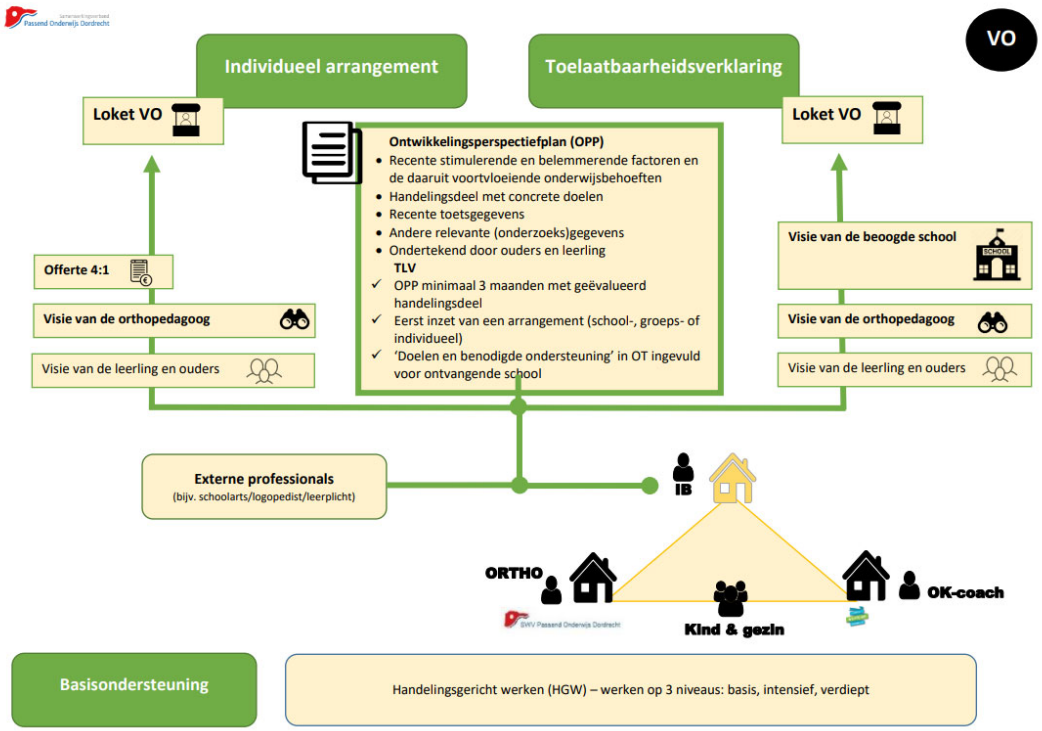

Stroomschema aanvragen extra ondersteuning Voortgezet Onderwijs

De huidige werkwijze voor het aanvragen van vormen van individuele ondersteuning of TLV aanvragen is op momenteel gelijk aan in het vigerende ondersteuningsplan 2018-2022. Deze werkwijze is in dit document dus ook opgenomen. In de komende periode zal er zoals beschreven in de doelstellingen gekeken worden naar het verleggen van eigenaarschap en verantwoordelijkheid inclusief financiële middelen naar de scholen en schoolbesturen. Wanneer dit daadwerkelijk geeffectueerd gaat worden zullen de aanvraagprocedures wijzigen. Dit zullen we vervolgens opnemen in een addendum van dit OSP.

7. Hoe we onze middelen inzetten

Uiteraard gaan we zorgvuldig om met onze financiën. Hoe we dat doen, beschrijven we uitgebreid in de meerjarenbegroting die parallel loopt aan dit ondersteuningsplan. Hieronder benoemen we de hoofdzaken uit de meerjarenbegroting: de middelen die we ter beschikking hebben, hoe we deze inzetten en het resultaat voor de volgende jaren.

Deze middelen zetten wij in

Vanuit het Rijk (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) krijgen we middelen voor het uitvoeren van passend onderwijs. Dit is een vast bedrag per leerling. Omdat de leerlingenaantallen in onze regio teruglopen, krijgen we de komende jaren ook steeds minder middelen.

	2022	2023	2024	2025
Primair Onderwijs	€ 6.063.665	€ 5.999.505	€ 5.966.112	€ 5.966.112
Voortgezet Onderwijs	€ 9.056.556	€ 8.832.218	€ 8.555.552	€ 8.452.529

Zo zetten wij de middelen in

De middelen die we ter beschikking hebben verdelen we over afdrachten, vaste kosten en programma's:

Personele kosten
Onder het onderdeel personele kosten vallen de kosten van het personeel dat in dienst is bij het samenwerkingsverband of vanuit detachering of uitleen geplaatst is bij het samenwerkingsverband. Denk hierbij aan de directeur-bestuurder, beleidsmedewerkers, secretariaat, toelaatbaarheidscommissie (Loket), orthopedagogen, BPO'ers en andere specialisten die ingezet worden binnen het samenwerkingsverband.

Bureau en organisatie
Onder het onderdeel bureau en organisatie vallen de kosten van de bureauorganisatie, de inrichting van het stafkantoor, de governance en de ondersteuningsplanraad. Ook vallen hieronder de huisvestingskosten en facilitaire kosten van het stafbureau. De personele kosten zitten hier niet in.

Afdrachten zware ondersteuning en ondersteuningsbekostiging
Onder het onderdeel afdrachten zware ondersteuning en ondersteuningsbekostiging vallen de middelen die via de lumpsum direct doorgezet worden naar de scholen. Dit zijn de middelen die gemoeid zijn met verwijzingen naar het speciaal basisonderwijs (SBO), het (voortgezet) speciaal onderwijs (VSO), het praktijkonderwijs (PrO) en de aanwijzingen voor het leerwegondersteunend onderwijs (LWOO).

Programma 1: Deskundigheid
Om de deskundigheid van het werkveld te bevorderen wordt er, afwisselend voor het PO en VO, om het jaar een symposium gehouden. Tevens schuiven er bij het IB-netwerk en ZOCO-beraad regelmatig experts uit het werkveld aan om hun expertise te delen.

Programma 2: Systemen en onderzoek in het PO/VSV in het VO
PO: Het samenwerkingsverband PO heeft een eigen poortwachter in dienst om zodoende de lijnen richting het werkveld kort te houden. Tevens functioneert de poortwachter als klankbord voor het werkveld om te ondersteunen bij vraagstukken rondom dyslexie.
PO en VO: Vanuit de lokale subsidie VSV bekostigen samenwerkingsverband PO en samenwerkingsverband VO gezamenlijk het systeem Onderwijs Transparant en de onderzoeken ter verduidelijking in de overgang PO naar VO.
VO: Vanuit de regionale subsidie voor VSV faciliteren het samenwerkingsverband VO het verlengingsjaar op de internationale schakelklas (ISK). Met de lokale subsidie zetten wij in op preventie en zorg en koppelen wij, net als het regionale programma Jeugdhulp op school (JHOS), Jeugdhulp aan het reguliere onderwijs om hun basis te verstevigen.

Programma 3: SBO/Groei VSO
SBO in het PO: Dit zijn de kosten die we maken omdat ons deelname percentage SBO boven de grens van 2% zit waarover we de rijksvergoeding krijgen. Alles boven de 2% betalen we als samenwerkingsverband zelf.
Groei VSO in het VO: Dit zijn de kosten die we maken door de groei van het aantal leerlingen t.o.v. de 1 oktober telling waar de rijksvergoeding op plaats vindt. De komende jaren gaat landelijk de bekostiging systematiek en vooral de teldata wezenlijk veranderen. Deze zullen we natuurlijk effecturen in de nieuwe meerjarenbegroting. Deze verandering gaat zowel voor het PO als voor het VO gelden.

Programma 4: Versterking basisondersteuning (en extra ondersteuning binnen de school)
Middelen naar de scholen voor de versterkte basisondersteuning: De samenwerkingsverbanden in Dordrecht stellen middelen beschikbaar om de ondersteuningsstructuur in de scholen op een hoger niveau te brengen, bijvoorbeeld voor de inzet van de BPO'ers en orthopedagogen ter ondersteuning van de IB'ers en ZOCO's. De IB'ers en ZOCO's worden door het samenwerkingsverband extra ondersteund door middelen beschikbaar te stellen voor uitbreiding van hun aantal uren.

Middelen voor arrangementen in en om de school: Daarnaast worden middelen ingezet ten behoeve van arrangementen in de school: schoolarrangementen, groepsarrangementen en individuele arrangementen. Van alle arrangementen vraagt het samenwerkingsverband een verantwoording aan de voorkant: er moet een plan van inzet ter goedkeuring worden voorgelegd aan het samenwerkingsverband.

Werkorganisatie en personeel
Het samenwerkingsverband vormt een werkorganisatie van de beide samenwerkingsverbanden voor Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs, welke beide de vorm van vereniging hebben. De directeur-bestuurder, de beleidsmedewerker en andere personeelsleden werken binnen de werkorganisatie voor zowel het PO als het VO maar zijn in dienst bij één van de twee verenigingen. Via detacheringsovereenkomsten met de werknemers en de twee verenigingen worden de werkzaamheden verrekend. Voorbeeld: de beleidsmedewerker is in dienst bij het VO maar werkt voor 50% voor het PO. Vervolgens wordt de bekostiging met een detacheringsovereenkomst tussen het PO als inlener en het VO als uitlener administratief geregeld. Feitelijk werkt diegene zo voor de werkorganisatie.

Besteding middelen over de programma’s

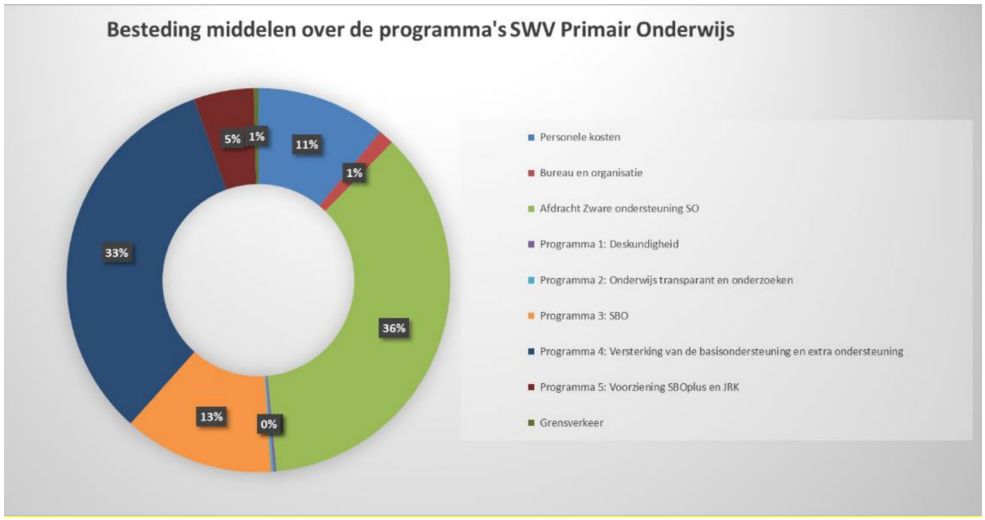

Besteding middelen over de programma’s Primair Onderwijs

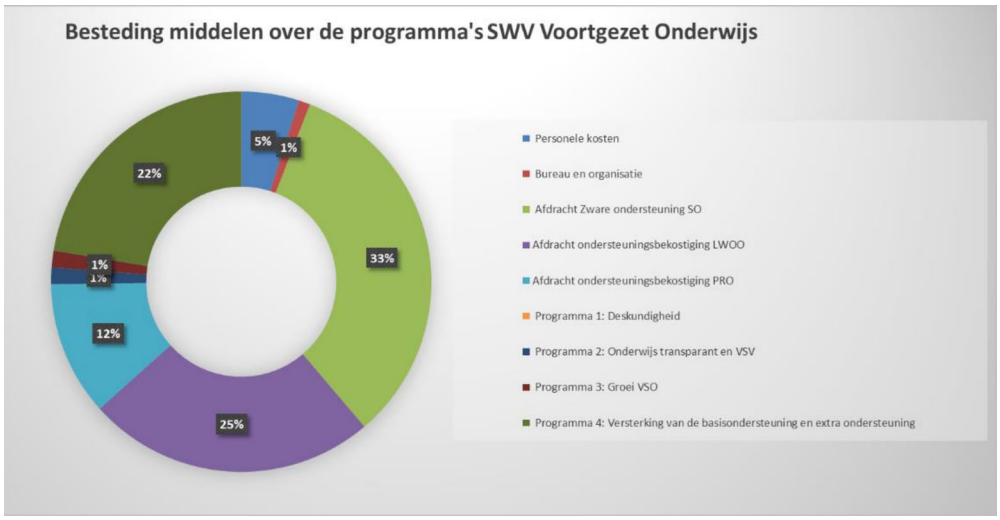

Besteding middelen over de programma’s Voortgezet Onderwijs

De besteding van de middelen in de meerjarenbegroting van het Primair Onderwijs:

EXPLOITATIEBEGROTING 2022 - 2025 Samenwerkingsverband PO	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Meerjarenbegroting	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Baten				
subtotaal rijksvergoeding	5.964.594	5.900.434	5.867.041	5.867.041
subtotaal overige overheidsbijdragen	-	-	-	-
Subtotaal overig	99.071	99.071	99.071	99.071
Totaal baten	6.063.665	5.999.505	5.966.112	5.966.112
Lasten				
Personele kosten	699.834	699.834	699.834	699.834
Bureau en organisatie	83.500	83.500	83.500	83.500
Afdracht Zware ondersteuning SO	2.315.070	2.305.587	2.289.865	2.305.365
Programma 1: deskundigheid	15.000		15.000	
Programma 2: onderwijs transparant en onderzoeken	13.500	13.500	13.500	13.500
Programma 3: SBO	808.753	790.913	790.913	790.913
Programma 4: Versterking van de basisondersteuning en extra ondersteuning	2.106.008	1.985.171	1.952.500	1.952.000
Programma 5: voorziening SBOplus en JRK	322.000	322.000	322.000	322.000
Grensverkeer	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal lasten	6.388.665	6.225.505	6.192.112	6.192.112
Saldo baten	6.388.665	6.225.505	6.192.112	6.192.112
Saldo Lasten	6.063.665	5.999.505	5.966.112	5.966.112
Saldo Lasten	(325.000)	(226.000)	(226.000)	(226.000)

De besteding van de middelen in de meerjarenbegroting van het Voortgezet Onderwijs:

EXPLOITATIEBEGROTING 2022 - 2025 Samenwerkingsverband VO	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Meerjarenbegroting	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Baten				
Rijksvergoeding	8.872.358	8.648.020	8.406.358	8.352.341
subtotaal overige overheidsbijdragen	84.010	84.010	49.006	-
Subtotaal overig	100.188	100.188	100.188	100.188
Totaal baten	9.056.556	8.832.218	8.555.552	8.452.529
Lasten				
Personele kosten	450.845	450.845	450.845	450.845
Bureau en organisatie	88.500	87.500	87.500	87.500
Afdracht Zware ondersteuning SO	3.012.748	2.931.948	2.924.346	2.945.328
Afdracht ondersteuningsbekostiging LWOO	2.249.436	2.193.201	2.136.965	2.136.965
Afdracht ondersteuningsbekostiging PRO	1.046.816	1.046.816	1.046.816	1.046.816
Programma 1: Deskundigheid		15.000		15.000
Programma 2: Onderwijs transparant en VSV	129.010	129.010	94.006	
Programma 3: Groei VSO	130.075	130.075	130.075	130.075
Programma 4: Versterking van de basisondersteuning en extra ondersteuning	2.049.126	1.997.824	1.935.000	1.920.000
Totaal lasten	9.156.556	8.982.218	8.805.552	8.777.529
Saldo baten	9.056.556	8.832.218	8.555.552	8.452.529
Saldo Lasten	9.156.556	8.982.218	8.805.552	8.777.529
Saldo Lasten	(100.000)	(150.000)	(250.000)	(325.000)

8. Hoe we onze kwaliteit meten en verantwoorden

Natuurlijk willen we dat passend onderwijs in Dordrecht van een goede kwaliteit is. Hieronder beschrijven we hoe we werken aan kwaliteit en hoe we deze voortdurend borgen. Kwaliteitszorg gaat voor ons over: doe wat je zegt, zeg wat je doet, de goede dingen doen, de dingen goed doen en resultaatgericht werken.

Wettelijke opdracht

Het samenwerkingsverband heeft te maken met een wettelijke opdracht. Deze wettelijke opdracht bestaat uit een aantal wettelijke taken:

- Vaststellen van een ondersteuningsplan;
- Verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen voor de aangesloten scholen;
- Beoordelen van een aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring voor het SO, SBO, VSO en Pro en het afgeven daarvan;
- Adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling, op verzoek van het bevoegd gezag van een school.

Dit ondersteuningsplan is hier dus een belangrijk onderdeel van.

Netwerkverantwoordelijkheden

Vanuit de wettelijke opdracht kunnen we een onderscheid maken in bureauverantwoordelijkheden voor het samenwerkingsverband als bureauorganisatie en netwerkverantwoordelijkheden voor het samenwerkingsverband als netwerkorganisatie:

RPO = Resultaten Passend Onderwijs
RPO 1: Dekkend netwerk van voorzieningen
RPO 2: Regionale samenwerking
RPO 3: Advisering en beoordeling toelaatbaarheid
BKA = Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie
BKA 1: Visie, ambitie, doelen
BKA 2: Uitvoering en kwaliteitscultuur
BKA 3: Evalueren, verantwoorden en bijstellen

Kwaliteitsmodel

Ons kwaliteitszorgsysteem gaat ervan uit dat we ons strategisch kwaliteitsbeleid in de praktijk brengen en strategie en beleid uit het ondersteuningsplan zichtbaar, meetbaar en bespreekbaar maken.

Hierin maken we gebruik van 4 stappen:

1. Het SWV proces
2. Met inzichten
3. Op alle niveaus
4. Voor de relevante dialoog

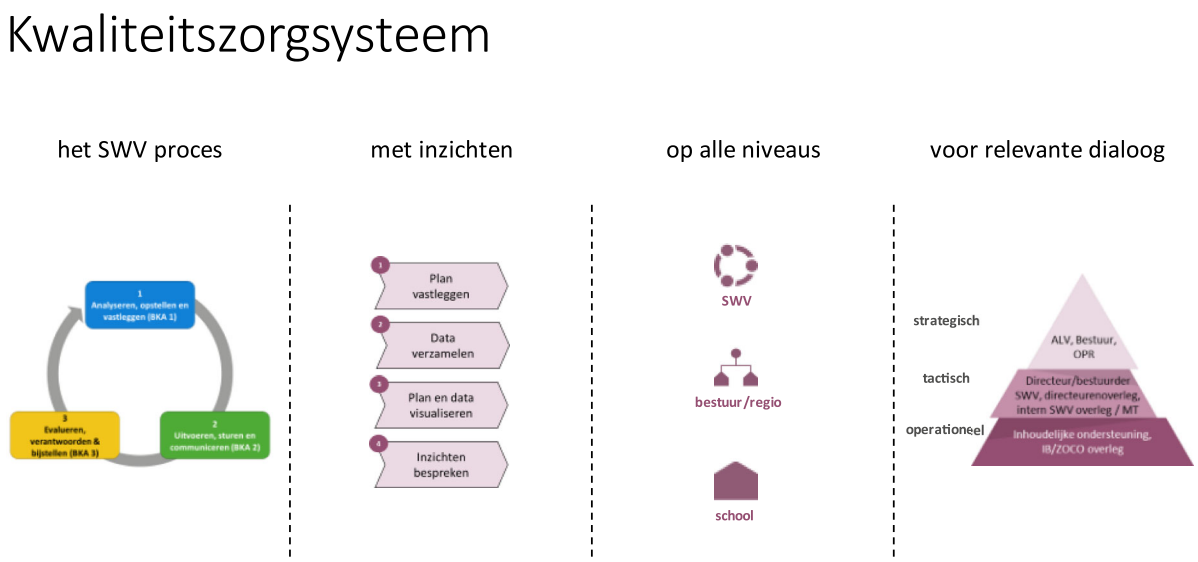

In deze 4 stappen werken we met het SWV proces wat naadloos aansluit bij de kwaliteitsgebieden Besturing, kwaliteit en ambitie (BKA's) vanuit het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs.

Resultaatgerichte afspraken, verantwoording en de relevante dialoog

We willen graag de resultaten onze inspanningen zien. We hebben daarom samen afgesproken wat we willen bereiken. Gekoppeld aan sommige doelstellingen staan ‘zachte’ resultaten. Binnen het speerpunt overstappen hebben we bijvoorbeeld als doelstelling het ‘vergroten van de bewustwording van de mogelijkheden voor overstaptrajecten’. Tegenover andere doelstellingen staan ‘harde’ resultaten in de vorm van getallen of percentages. Binnen het speerpunt basisondersteuning en extra ondersteuning stellen we bijvoorbeeld dat ‘een bepaald percentage van de scholen realiseert de basisondersteuning (plus) binnen hun school’. Op deze manier worden onze ambitie en de resultaten voor iedereen merkbaar en meetbaar.

In de jaarlijkse bijlage die we bij dit ondersteuningsplan maken, **het jaarplan**, beschrijven we de concrete activiteiten en indicatoren die horen bij de doelstellingen voor het komende jaar. Bij het jaarplan hoort ook een **jaarbegroting.** Verantwoording over het voorgaande jaar leggen we af door het maken van een **jaarverslag en een jaarrekening**. De samenvatting daarvan delen we via onze website. De scholen en besturen verantwoorden de inzet van de middelen. Dat doen zij met behulp van een vastgestelde monitor die in de periodieke bestuursgesprekken besproken wordt.

Passend onderwijs gaat over kinderen. En passend onderwijs kunnen we alleen realiseren door goed samen te werken. Door met elkaar in gesprek te gaan en te blijven over de inhoud, resultaten, groei en ontwikkeling. Door middel van de relevante dialoog kan intern en extern verantwoording worden afgelegd en kunnen we steeds weer gerichte keuzes maken die passen bij onze strategische koers. In onze ogen is de relevante dialoog op de verschillende niveaus dan ook de basis voor groei en ontwikkeling. **Samen zijn wij SWV Dordrecht.**

9. Bijlagen: Goed om te weten

Huidige afspraken basisondersteuning SWV Dordrecht

Zoals in hoofdstuk 5 weergegeven zullen we de komende periode inzoomen op:

- Herijken en beschrijven van de (versterkte) basisondersteuning
  - Inrichting proces 01-05-2022
  - Deadline 01-10-2022

Tot de (her)ijkte afspraken zijn vastgesteld, zijn dit onze afspraken over de basisondersteuning.
De school die op voldoende wijze binnen Dordrecht basisondersteuning biedt, kenmerkt zich door:

Organisatie	Werkwijze	Aanwezig
Basisarrangement volgens inspectie	Werkt volgens protocol 'Ernstige leesproblemen en dyslexie'	Heeft een protocol voor medische handelingen
	School is in staat om 1 enkele leerlijn uit te zetten en aan te bieden aan leerlingen die leerrendement hoger/lager ligt dan de 3 aangeboden niveaus instructie in de klas.	Heeft een aanpak voor de ontwikkeling van sociale vaardigheden
		Heeft een aanpak voor het omgaan met gedragsproblemen
		Prikkelarme ruimte in school
		Ruimte voor 1 op 1 begeleiding
		Werkplekken op de gang / flexibel

Binnen het Dordts SWV is afgesproken dat **HGW** het uitgangspunt is op de scholen. Scholen voldoen aan de onderstaande indicatoren voor HGW op het niveau van voldoende of hoger.

a. Perspectief van de leerkracht

- De leerkracht past de uitgangspunten professioneel toe in zijn/haar dagelijks handelen.
- De leerkracht kent de zeven uitgangspunten van handelingsgericht werken.
- De leerkracht geeft gedifferentieerd instructie mede gebaseerd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Hierbij clustert de leerkracht zoveel als mogelijk de kinderen met dezelfde instructie- en onderwijsbehoeften.
- De leerkracht hanteert een instructiemodel, waarbij hij/zij rolmodel is voor het leren, de kinderen met en van elkaar leren en er ruimte is voor het uitwisselen van oplossingsstrategieën gekoppeld aan het doel en de evaluatie van de les.
- De leerkracht differentieert bij de inrichting van de lessen naar de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Denk daarbij aan differentiatie in materialen, leertijd, instructie, opdracht/taken, leeractiviteiten en feedback.
- De leerkracht werkt met een kwalitatief goed handelingsgericht groepsoverzicht en groepsplan.
- De leerkracht evalueert het vorige groepsplan en stelt zo nodig de groepsplannen halverwege bij. De leerkracht ervaart dat het groepsplan bijdraagt aan een goede organisatie van het onderwijs in de klas.
- De leerkracht heeft structureel gesprekken met de leerlingen over hun onderwijsbehoeften. De leerkracht betrekt de leerlingen actief bij het opstellen van hun onderwijsbehoeften en heeft structureel gesprekken met de leerlingen hierover.

- De leerkracht reflecteert op zijn/haar handelen in de klas naar aanleiding van zijn/haar observaties en gegevens van de leerlingen, in gesprekken met IB en tijdens intervisie of collegiale consultatie met zijn/haar collega's.
- De leerkracht evalueert het vorige groepsplan en stelt zo nodig de groepsplannen halverwege bij. De leerkracht ervaart dat het groepsplan bijdraagt aan een goede organisatie van het onderwijs in de klas.
- De leerkracht kan zijn ondersteuningsbehoeften benoemen.
- De leerkracht gaat uit van de positieve kenmerken van de leerling en gebruikt positieve kenmerken als uitgangspunt wanneer er een individueel handelingsplan moet worden gemaak*t.*

b. perspectief van de Intern Begeleider(s).

- De IB-er heeft een handelingsgerichte houding. Dat betekent onder andere dat de IB-er leerkrachten ondersteunt om vanuit de positieve kenmerken en de onderwijsbehoeften van een kind te werken. Daarnaast werkt de IB-er zelf ook vanuit de positieve kenmerken van de leerkracht en de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht.
- De IB-er kent de zeven uitgangspunten van Handelingsgericht werken.
- Tijdens begeleidingsgesprekken met de leerkracht staat ook het handelingsgericht werken van de leerkracht centraal.
- Wanneer de IB-er in de klas observeert, is de communicatie over en weer tussen de leerling en de leerkracht mede onderwerp van de observatie ter ondersteuning van de leerkracht.
- De IB-er ondersteunt de leerkracht en bij het formuleren van de eigen onderwijsbehoeften.
- De IB-er ondersteunt de leerkracht met het opstellen van het handelingsgerichte groepsoverzicht en groepsplan.
- De IB-er reflecteert op zijn/haar eigen handelen onder andere door feedback te vragen aan de leerkrachten en ervaringen uit te wisselen met collega IB-ers.
- De IB-er kan zijn ondersteuningsbehoeften benoemen.

c. perspectief van de directie.

- De directie heeft een handelingsgerichte houding.
- De directie kent de zeven uitgangspunten van handelingsgericht werken.
- De directie heeft zich op de betekenis van handelingsgericht werken voor zijn/haar school beraden.
- De directie ondersteunt het team bij de implementatie en uitvoering van het handelingsgericht werken en draagt zorg voor de borging daarvan.
- In de gesprekscyclus gaat de directie mede uit van de ondersteuningsbehoeften van het personeel.
- De directie is zich bewust van de kwaliteiten en competenties van de verschillende leerkrachten en zet deze bewust in, in de organisatie, tussen leerkrachten en benut deze.
- De directie werkt zelf doelgericht door beleid te vertalen naar ambitieuze, maar haalbare doelen in samenwerking met het team, voor de hele school.
- De directie reflecteert op het eigen handelen onder andere door feedback te vragen aan het team en ervaringen uit te wisselen met collega-directies.
- De directie faciliteert het team in na- of bijscholing passend bij de gezamenlijke doelen en de ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten.

d. perspectief van de leerlingen.

- De leerling weet waar hij/zij aan werkt en weet wat zijn/haar doelen en onderwijsbehoeften zijn.
- De leerling wordt actief betrokken bij gesprekken over zijn/haar onderwijsbehoeften met de leerkracht.

- De leerling is actief betrokken bij de voortgangsgesprekken tussen zijn/haar ouders en de leerkracht.

e. Perspectief van de ouders

- Ouders worden vanaf het begin actief betrokken bij het onderwijs aan hun kind.
- Ouders worden gezien als educatief partner en geraadpleegd als ervaringsdeskundigen.
- Ouders worden direct aan de start van een mogelijk zorgtraject met hun kind actief betrokken.

f. perspectief van het team.

- Het team ondersteunt elkaar in de ontwikkeling van handelingsgericht werken.
- Het team maakt gebruik van elkaars positieve eigenschappen en kwaliteiten.
- Het team leert van elkaar.
- Het team spreekt met elkaar in onderwijsbehoeften.

Daarnaast is er een **ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR** binnen de scholen opgezet om de basisondersteuning voldoende geborgd te houden binnen de organisatie. Deze ondersteuningsstructuur kent de volgende componenten:

a.deskundigen

Scholen beschikken over gediplomeerde deskundigen, ofwel binnen het eigen team ofwel op afroep vanuit bestuur of samenwerkingsverband, in de rol van:

- Intern Begeleider
- Specialist in sociale vaardigheden
- Taal/leesspecialist
- Dyslexiespecialist
- Hoogbegaafdheidspecialist

b.ondersteuningsteam

De school werkt samen met gespecialiseerde onderwijsorganisaties, voorzieningen en ketenpartners in de jeugdhulp door middel van een ondersteuningsteam. De school is daarin vertegenwoordigd, evenals een orthopedagoog en een schoolmaatschappelijk werker, of iemand met vergelijkbare expertise. De orthopedagoog werkt voor en vanuit de visie van het samenwerkingsverband en kent de onderwijsondersteuningsmogelijkheden binnen het samenwerkingsverband; beschikt daarnaast over kennis van speciale onderwijsbehoeften van leerlingen en is in staat om adequate onderwijsarrangementen samen te stellen en te organiseren.

Verklarende woordenlijst

ALV	Algemene ledenvergadering
BPO'er	Begeleider passend onderwijs
HBO	Hoger beroepsonderwijs
HGW	Handelingsgericht werken
IB'er	Intern begeleider
ISK	Internationale schakelklas
JHOS	Jeugdhulp op school
LWOO	Leerwegondersteunend onderwijs
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MR	Medezeggenschapsraad
NT2	Nederlands als tweede taal
OK-coach	Ouder-kindcoach
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg
OPP	Ontwikkelingsperspectief
OPR	Ondersteuningsplanraad
OZA	Onderwijs-zorgarrangement
PO	Primair onderwijs
PrO	Praktijk onderwijs
SB(a)O	Speciaal basisonderwijs
SO	Speciaal onderwijs
SOP	Schoolondersteuningsprofiel
SWT	Sociaal Wijkteam
SWV	Samenwerkingsverband
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
VO	Voorgezet onderwijs
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
VSV	Vroegtijdig schoolverlater
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
WO	Wetenschappelijk onderwijs
ZOCO	Zorgcoördinator